Stockholms stad

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2026/1027)

Ändring av Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun § 15 gällande alkoholförbud på Hornstulls strand, Södermalms stadsdelsnämndsområde

Hemställan från Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Ändringar i Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun, i enlighet med Södermalms stadsdelsnämnds förslag och i enlighet med karta, bilaga till utlåtandet, godkänns.
2. Beslutet anmäls till Länsstyrelsen Stockholm.
3. Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun kungörs på kommunens digitala anslagstavla efter det att Länsstyrelsen Stockholm godkänt beslutet.
4. Beslutet gäller från kungörandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har till kommunfullmäktige hemställt förslag till ändringar i de Allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun § 15 för godkännande. Ändringen rör alkoholförbud vid Hornstulls strand samt den allmänna bryggan intill bastun och trappan ner till denna mellan klockan 10:00-14:00.

Beredning

Ärendet har initierats av Södermalms stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det föreslagna alkoholförbudet är väl motiverat.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Alla ska kunna känna sig trygga i den offentliga miljön i Stockholms stad oavsett var i staden man bor. Ett stärkt trygghetsskapande och förebyggande arbete är högt

prioriterade frågor för den rödgröna majoriteten. Jag ser därför positivt på förslaget om att införa alkoholförbud i delar av Hornstulls strand.

Den missbruksrelaterade problematiken vid Hornstulls strand skapar otrygghet hos de som bor eller vistas i området. Alkoholförbud är ett av flera verktyg som staden kan använda för att möta problematik kopplade till öppna drogscener. Tillsammans med andra sociala insatser och stark samverkan med polisen bidrar alkoholförbud till att göra stadens offentliga miljöer tryggare. Därför anser jag att föreliggande förslag väl motiverat och rimligt att införa.

Bilaga

Karta över föreslaget område, dnr KS 2026/1027-

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner och Dennis Wedin (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd får i uppdrag att utvärdera de alkoholförbud som införts inom Södermalms stadsdelsområde under perioden 2022–2026.
2. Att Södermalms stadsdelsnämnd får i uppdrag att utreda förutsättningarna för och konsekvenserna av en geografisk utvidgning av det föreslagna alkoholförbudet fram till och med boulebanan vid torget vid Bergsunds strand/Lindvallsgatan.
3. Att därutöver anföra

Hornstulls strand och Bergsunds strand ska vara trygga och tillgängliga för besökare men inte minst för de boende. Alkoholförbud är ett verktyg i trygghetsarbetet, men behöver följas upp. Moderaterna efterfrågade redan 2023 en utvärdering av det utökade alkoholförbudet i Tanto. Förvaltningens senare uppföljningar visar att trygghetsinsatser förbättrar situationen på en plats samtidigt som problem uppstår på andra platser, men inte lika stora.

Vi vill därför få en samlad redovisning av effekterna av de alkoholförbud som införts eller utvidgats på Södermalm under mandatperioden. Utvärderingen bör omfatta ordningsstörningar, upplevd trygghet, eventuella förflyttningseffekter och möjligheten att nå berörda människor med beroendeproblematik.

Boulebanan vid Bergsunds strand har tidigare uppmärksammats som en problemplats. Därför bör förvaltningen, i samråd med polisen, pröva om det föreslagna förbudsområdet har en ändamålsenlig avgränsning.

Reservation av borgarrådet Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå förslaget om att införa alkoholförbud
2. Att uppdra åt kommunstyrelsen att utreda möjligheten att införa Malmömodellen i hela innerstaden
3. Att uppdra åt Södermalms stadsdelsnämnd att undersöka vilka andra insatser som kan behövas för att fortsatt upprätthålla god ordning på nämnda platser även i framtiden.
4. Att därutöver anföra följande

Vi kan aldrig acceptera eskalerande otrygghet i lokalsamhällen där människor bor, barn växer upp, besökare vistas eller företagare driver sin verksamhet. Vi kan inte heller acceptera att samhället i stort ger upp att hjälpa individer som lever i långvarigt missbruk. Därför behöver vi lösa två problem samtidigt: Otryggheten kring Hornstulls strand och att en grupp människor som vistas på Södermalm och har mycket allvarliga missbruksproblem inte nås av insatser som kan minska problemen och bidra till en permanent bättre tillvaro.

Samtidigt som ett alkoholförbud i Hornstulls strand på kort sikt kan bidra till ökad trygghet just där, visar erfarenheterna från motsvarande lösning i Tanto från våren 2023 att grundproblemet, det vill säga att människor lever i misär och missbruk utan att nås av rätt stödinsatser, inte blir löst utan förflyttas. Vilket vi tidigare har varnat för. Människor som tidigare var i Tanto, flyttade senare till Högalidsparken och efter förbudet där nu har förflyttat sig till Hornstulls strand. Det här är dålig politik som vare sig gör staden tryggare eller tar hand om de människorna som är i behov av hjälp. Vi motsätter oss därför förslaget om alkoholförbud vid Hornstulls strand.

Vi delar uppfattningen om att trygghetsfrågor måste tas på allvar – men vi ser inte hur ett generellt alkoholförbud bidrar till det. Snarare riskerar det att bli en symbolisk åtgärd utan faktisk effekt på grundproblemen. Trygghet skapas genom närvaro, stöd och gemenskap – inte genom att i förväg exkludera vissa grupper från offentliga miljöer. Vi efterlyser mer träffsäkra, socialt hållbara och långsiktiga lösningar som svarar mot de verkliga behoven.

Ett exempel på detta är den så kallade Malmömodellen som innebär att alkohol får drickas utomhus om personen sköter sig. Det är förbjudet att dricka alkohol om det leder till problem för omgivningen inom ett avgränsat område. Polisen har då möjlighet att avgöra vilka som ska få dricka alkohol utomhus och kan ingripa mot dem som dricker så mycket alkohol att de stör eller skapar en känsla av otrygghet. En ändring till Malmömodellen kräver en ändring i stadens ordningsstadgar.

Vi kan inte flytta runt utsatta människor till ännu ett nytt ställe i stadsdelen varje år, då är gruppen snart tillbaka. Oberoende av vilket beslut staden fattar om alkoholförbud, vill vi därför att stadsdelen, polisen och andra aktörer kraftsamlar kring ett nytt projekt som innehåller både förstärkta trygghetsinsatser i Hornstull och

förstärkta och systematiska sociala insatser riktad mot den grupp personer med missbruksproblem som vistas i området. Det kan bland annat handla om:

Utökat polisnärvaro och en återställning av satsningen på ordningsvakter

Förstärkt satsning på mobil personal inom socialtjänsten

Förstärkt satsning på nattvandrare

Förstärkt satsning på aktiviteter i området, i samarbete med civilsamhället och näringslivet

Se över utrymmet för fler insatser inom ramen av lagen om vård av missbrukare (LVM), dvs. överväga tvångsvård i fler fall

Förstärkt specialistkompetens i socialtjänsten och etablering av en specialistgrupp med ansvar (enbart) för de individer det handlar om

Förstärkt systematiskt samarbete med hälso- och sjukvården, främst den regionalt finansierade missbruksvården, samt med andra stadsdelar och kommuner där personer i målgruppen är folkbokförda

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 25 november 2026

Emilia Bjuggren
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Per Rosencrantz och Therese Lindström (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Kristin Jacobsson (C) som är likalydande med Centerpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Centerpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Södermalms stadsdelsnämnd har inkommit med en hemställan om förbud mot alkoholförtäring vid Hornstulls strand samt den allmänna bryggan intill bastun och trappan ner till denna mellan klockan 10:00-14:00.

Stadsdelsnämnden anger i sin hemställan att Hornstulls strand är ett välkänt problemområde där narkotikaförsäljning sker och där personer påverkade av narkotika och/eller alkohol uppehåller sig. Stadsdelsnämnden får regelbundet information om missbruksrelaterad problematik i området från bland annat lokalpolis, mobila ordningsvakter och socialtjänstens uppsökare men även från boende i området. Problematiken pågår dagligen och skapar otrygghet hos de som bor eller vistas i området. Platsen är en del av den öppna drogscenen på västra Södermalm. I nuläget råder alkoholförbud mellan klockan 10:00-14:00 i stora delar av de omgivande områdena Drakenbergsparken/Tantolunden.

I juni invigdes en bastu vid Hornstulls strand som drivs i egen regi av trafiknämnden. Trappan ner till bastun, samt del av bryggan där bastun är belägen, är publika platser. Trafiknämnden och stadsdelsnämnden har fört dialog om möjligheten att även inkludera trappan och bryggan i ett eventuellt alkoholförbud då dessa anknyter till området där alkoholförbud föreslås.

Alkoholförbud är ett av flera verktyg som stadsdelsnämnden har för att möta problematik kopplade till öppna drogscener. Stadsdelsnämnden anger att de kommer fortsätta prioritera arbetet med trygghetsskapande åtgärder vid platsen och dess omgivningar för att göra området tryggare. Detta arbete innefattar flera åtgärder såsom socialt uppsökande arbete, samt att i högre grad aktivera området, göra det mer socialt inbjudande och skapa bättre flöden så att fler personer vistas där. Arbetet görs i samverkan med bland annat trafiknämnden, lokalpolis, stadens mobila ordningsvakter, stadens uppsökare och lokala aktörer.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2026 följande.

1. Södermalms stadsdelsnämnd hemställer hos Kommunfullmäktige om ändring i Stockholms allmänna lokala ordningsföreskrifter KFS 2022:15 15 § så att alkoholförbudet även gäller Hornstulls strand samt den allmänna bryggan intill bastun och trappan ner till denna mellan klockan 10:00-14:00.
2. Södermalms stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utvärdera de alkoholförbud som införts inom Södermalms stadsdelsområde under perioden 2022–2026.
3. Södermalms stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för och konsekvenserna av en geografisk utvidgning av det föreslagna alkoholförbudet fram till och med boulebanan vid torget vid Bergsunds strand/Lindvallsgatan. I sitt svar framhåller förvaltningen att ett

alkoholförbud kan bidra till att begränsa missbruksrelaterade problem och utgöra ett viktigt komplement till det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Vi delar den bedömningen.
Samtidigt ser vi behov av en bredare kunskap om alkoholförbudens effekter. För att bättre kunna bedöma vilken betydelse förbuden har för tryggheten och trivseln i våra offentliga miljöer föreslår vi därför att samtliga alkoholförbud som införts inom Södermalms stadsdelsområde under mandatperioden utvärderas.
Vi vill också att möjligheterna att utvidga det befintliga alkoholförbudet vid Bergsunds strand utreds. I första hand bör utredningen omfatta sträckan fram till och med boulebanan. Längs Bergsunds strand finns flera platser med liknande ordnings- och trygghetsproblem. Det finns därför skäl att undersöka om en utvidgning kan bidra till en tryggare och trivsammare miljö.
Parallellt behöver vi se till hela platsens utveckling. Hur kan vi göra den mer levande och attraktiv för fler människor? Hur kan vi förstärka insatserna för att hjälpa människor att ta sig ur missbruk och hemlöshet? Vårt mål måste vara att både ge människor bättre möjligheter att förändra sin livssituation och skapa en tryggare och trivsammare miljö för de boende och alla som vistas där.

4.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Den missbruksrelaterade problematiken vid Hornstulls strand skapar otrygghet hos de som bor eller vistas i området. Förvaltningen håller med trafikkontoret om att alkoholförbudet även bör omfatta den allmänna bryggan intill bastun och trappan ner till denna och har därför reviderat karta över föreslaget alkokolförbudsområde. Förvaltningens uppfattning är att ett alkoholförbud kan dämpa den missbruksrelaterade problematiken i området. Det skulle vara en förebyggande åtgärd som kan göra det möjligt för polisen att arbeta effektivt och riktat mot gruppen med beroendeproblematik och därmed förbättra tryggheten i området.

Alkoholförbud är ett av flera verktyg för att möta problematiken kopplade till den öppna drogscenen på västra Södermalm. Förvaltningen fortsätter också att prioritera arbetet med trygghetsskapande åtgärder vid platsen och dess omgivningar för att göra området tryggare. Arbetet innefattar flera åtgärder såsom det socialt uppsökande arbetet, trygghetsinvesteringar i stadsmiljön samt att i högre grad aktivera området, göra det mer socialt inbjudande och skapa bättre flöden så att fler personer vistas där. Arbetet görs i samverkan med bland annat trafikkontoret, lokalpolis, stadens mobila ordningsvakter, stadens uppsökare och lokala aktörer. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett alkoholförbud inom området är ett viktigt komplement för att arbetet med brottsförebyggande- och trygghetsskapande insatser ska få genomslag.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av Södermalms stadsdelsnämnd och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 oktober 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms offentliga rum ska vara av hög kvalitet och erbjuda parker och torg som är inbjudande och levande. Trygghets- och trivselskapande insatser genomförs regelbundet i stadens miljöer för att göra dessa till attraktiva och trevliga platser att vistas i för både besökare och boende i området. Stadsledningskontoret anser att hemställan ligger i linje med kommunfullmäktiges budget och intentioner inom verksamhetsområdet.

Stadsledningskontoret anser att det föreslagna alkoholförbudet är väl motiverat. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner ändringar av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms kommun, vad gäller 15 § i enlighet med Södermalms stadsdelsnämnds förslag. Beslutet börjar gälla från och med att det på kommunens digitala anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna har justerats.